

Zaaknummer : 01000596
Ons Kenmerk : ODH353802
Datum : 19-01-2024

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 8 juni 2021 hebben wij een aanvraag om ontheffing ontvangen als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, artikel 3.4, tweede lid, en artikel 3.25, vierde lid, van de Wet natuurbescherming. De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van werkzaamheden op basis van de 'Samenwerkingsregeling Besmeurde Vogels 2.0' in een mobiele tijdelijke opvanginrichting voor vogels en wordt aangevraagd door Rijkswaterstaat. Deze werkzaamheden bestaan uit het vangen, vervoeren en behandelen van met olie besmeurde vogels in de Nederlandse kustprovincies. Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- artikel 3.1, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb), voor wat betreft het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende vogels van soorten zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn;
- artikel 3.1, vierde lid, van de Wnb, voor wat betreft het opzettelijk verstoren van in het wild levende vogels van soorten zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn;
- artikel 3.2, zesde lid van de Wnb, voor wat betreft het – anders dan voor verkoop- onder zich hebben of vervoeren van in het wild levende vogels van soorten, zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn;
- artikel 3.4, eerste lid, aanhef en onder a, sub 1, van de Wnb voor wat betreft het gebruik maken van netten voor het vangen van in het wild levende vogels;
- artikel 3.24, tweede lid, van de Wnb, voor wat het betreft het zich buiten gebouwen bevinden met bij algemene maatregel van bestuur aangewezen middelen ten behoeve van het doden of vangen van in het wild levende vogels.

De ontheffing wordt gevraagd voor een looptijd van vijf jaar, te weten tot en met 31 december 2027.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te verlenen aan Rijkswaterstaat voor het grondgebied van de (kust)provincies Friesland, Groningen, Noord-Holland, Zeeland en Zuid-Holland;
- II. de aangevraagde ontheffing te weigeren voor het grondgebied van de provincie Friesland;
- III. de voorschriften 1 tot en met 9 te verbinden aan deze ontheffing;
- IV. dat een ontheffing niet nodig is en daarom geweigerd wordt, voor het vervoeren en onder zich hebben van de vogels, welke krachtens deze ontheffing zijn gevangen, verkregen of gedood;
- V. de aanvraag van 8 juni 2021 en de aanvullende gegevens van 9 juni 2022, 31 januari, 3 februari en 14 december 2023 onderdeel te laten zijn van deze ontheffing;

- VI. op grond van artikel 3.25, eerste lid, van de Wet natuurbescherming voor het vangen van vogels vangnetten als vangmiddel aan te wijzen en wat betreft het euthanaseren van vogels te bepalen dat de ter plekke begeleidende dierenartsen naar eigen keuze (zelf te kiezen) dodelijke medicamenten (respectievelijk agentia) mogen aanwenden;
- VII. dat deze ontheffing geldig is vanaf bekendmaking van dit besluit voor een periode van vijf jaar, tot en met 31 december 2028.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
namens dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

1. De ontheffinghouder moet voldoen aan (de voorwaarden van) het Protocol opvang diersoorten, dat is opgenomen als bijlage bij de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.
2. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of zijn rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts)personen. De ontheffinghouder wijst de personen aan die in zijn opdracht uitvoering geven aan deze ontheffing.
3. De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden, welke betrokken zijn bij de verzorging van de dieren, op de hoogte zijn van de voorschriften in deze ontheffing en de voorwaarden genoemd in het Protocol opvang diersoorten.
4. Een afschrift van de ontheffing moet te allen tijde op de locatie van de opvanginrichting aanwezig zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
5. Bij het verrichten van de in dit besluit bedoelde handelingen buiten de locatie van de opvanginrichting draagt de gebruiker van de ontheffing een kopie van de ontheffing bij zich in schriftelijke of digitale vorm. De kopie van de ontheffing dient door de gebruiker van de ontheffing op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
6. Indien de ontheffinghouder te maken krijgt met een onvoorziene situatie waardoor het zich gedwongen ziet van de voorschriften van het protocol opvang diersoorten af te wijken, stelt de ontheffinghouder onverwijld de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid daarvan op de hoogte; Postbus 550, 3300 AN Dordrecht; telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres meldingWnb@ozhz.nl onder vermelding van 'Flora en Fauna.'
7. Voor het vangen van met olie besmeurde vogels mag gebruik worden gemaakt van een vangnet.
8.
 - a) De ontheffinghouder informeert de provincie Zuid-Holland onder vermelding van bovenstaand zaaknummer, tenminste één week vooraf over de voorgenomen terugplaatsing van voornoemde soorten binnen het grondgebied van de provincie Zuid-Holland. Deze melding dient te worden voorzien van informatie wanneer en in welk gebied, welke soorten uitgezet gaan worden en door wie deze handelingen uitgevoerd gaan worden. Deze kunnen meldingen gestuurd worden aan vergunningen@odh.nl en meldingWnb@ozhz.nl.
 - b) De ontheffinghouder informeert de provincie Zeeland, onder vermelding van zaaknummer 260571, tenminste één week vooraf over de voorgenomen terugplaatsing van voornoemde soorten binnen het grondgebied van de provincie Zeeland. Deze melding dient te worden voorzien van informatie wanneer en in welk gebied, welke soorten uitgezet gaan worden en door wie deze handelingen uitgevoerd gaan worden. Voor de provincie Zeeland kunnen meldingen gestuurd worden aan natuurbeschermingswet@zeeland.nl en handhaving.groen@rud-zeeland.nl.
9. De ontheffinghouder dient jaarlijks vóór 1 februari te rapporteren over de in het voorgaande jaar opgevangen dieren aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, e-mailadres meldingWnb@ozhz.nl onder vermelding van 'Flora en Fauna' en de overige bevoegde gezagen (zie voorschrift 8). In deze rapportage dienen voor deze dieren in ieder geval de volgende gegevens uit de administratie te zijn opgenomen:
 - diersoort;
 - (indien bekend) de vindplaats van het dier;
 - datum van binnenkomst;
 - reden van binnenkomst;
 - de definitieve bestemming van het dier (inclusief datum).

AANWIJZINGEN VOOR GEBRUIK

- Voor alle soorten - beschermd én onbeschermd - geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wnb. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.
- Gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient zoveel mogelijk te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wnb. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 8 juni 2021 hebben wij een aanvraag om ontheffing ontvangen als bedoeld in de artikelen 3.3, eerste lid, en artikel 3.25, vierde lid, van de Wnb. De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van werkzaamheden op basis van de 'Samenwerkingsregeling Besmeurde Vogels 2.0' in een mobiele tijdelijke opvanginrichting voor vogels en wordt aangevraagd door Rijkswaterstaat. Deze werkzaamheden bestaan uit het vangen, vervoeren en behandelen van met olie besmeurde vogels in de Nederlandse kustprovincies. Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- artikel 3.1, eerste lid, van de Wnb, voor wat betreft het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende vogels van soorten zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn;
- artikel 3.1, vierde lid, van de Wnb, voor wat betreft het opzettelijk verstoren van in het wild levende vogels van soorten zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn;
- artikel 3.2, zesde lid van de Wnb, voor wat betreft het – anders dan voor verkoop- onder zich hebben of vervoeren van in het wild levende vogels van soorten, zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn;
- artikel 3.4, eerste lid, aanhef en onder a, sub 1, van de Wnb voor wat betreft het gebruik maken van netten voor het vangen van in het wild levende vogels;
- artikel 3.24, tweede lid, van de Wnb, voor wat het betreft het zich buiten gebouwen bevinden met bij algemene maatregel van bestuur aangewezen middelen ten behoeve van het doden of vangen van in het wild levende vogels.

De ontheffing wordt gevraagd voor een looptijd van vijf jaar, te weten tot en met 31 december 2027.

Bij de aanvraag zijn de volgende stukken gevoegd:

- Samenwerkingsregeling Besmeurde Vogels 2.0 Finaal concept, Rijkswaterstaat, 1 oktober 2020;
- Draaiboek euthanasie voor de TOV, januari 2021;
- Draaiboek SBV Veldwerkzaamheden;
- Draaiboek SBV bijdrage Veiligheidsregio;
- Draaiboek Kustverzamelpunt;
- Kust Oeververontreinigingskaarten:
 - a) Overzicht Nederland, Rijkswaterstaat Zee en Delta, Kaartnummer: C200502538 2020-001, 8 april 2021;
 - b) Waddenzee, Rijkswaterstaat Zee en Delta, Kaartnummer: C200502538 2020-002, 8 april 2021;
 - c) Hollandse Kust en Zeeland, Rijkswaterstaat Zee en Delta, Kaartnummer: C200502538 2020-003, 8 april 2021;
- Tricolor als richtinggeven incident: een scenariooverkenning, Hugo Nijkamp, januari 2019;
- Advies inzake de selectie van vogelsoorten bij een olieramp in geval van overcapaciteit in vogelopvangcentra, Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee (NIOZ), juni 2016;
- Overview EUROWA Standards, EUROWA, mei 2020;
- Summary descriptions of qualifications – Database report, EUROWA;
- Basiscursus Olivogels Handboek, EUROWA, maart 2013;
- Europees Protocol voor olievogelrevalidatie, EUROWA, versie 1.1, 2016;
- Facility Design Handbook, EUROWA, versie 1.0, december 2016;
- Response Concepts Handbook, EUROWA, versie 1.0, 2016;
- Facility Management Handbook, EUROWA, versie 1.0, 2016.

Op 9 juni 2022 hebben wij aanvullende gegevens ontvangen betreffende de aanvraag.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze beschikking.

Bevoegd gezag en instemming

Vanaf 1 januari 2017 zijn de provincies bevoegd gezag voor de Wnb. De ontheffing is aangevraagd in de provincie Zuid-Holland, zijnde de provincie waar de aanvrager is gevestigd, te weten de locatie Rijswijk. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag. De handeling wordt verricht binnen het grondgebied van de genoemde kustprovincies. Voor een ontheffing voor het opvangen buiten de provincie Zuid-Holland, van dieren die zijn getroffen door incidenten met olie, is op grond van artikel 1.3, vierde lid, van de Wnb overeenstemming met Gedeputeerde Staten van de desbetreffende kustprovincies nodig. De Gedeputeerde Staten van de provincies die zijn genomen in tabel hieronder hebben ingestemd met dit besluit.

Tabel 1: *Overzicht instemmingsbesluiten provincies met vermelding van datum en kenmerk van het instemmingsbesluit.*

Provincie	Datum besluit	Zaak- of dossiernummer	Kenmerk besluit / documentnummer
Groningen	13 december 2023	K46710	2023-140266
Noord-Holland	30 januari 2023	OMG-001320	DMS402858
Zeeland	3 februari 2023	260571	-

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag om ontheffing voor in het wild levende vogels, is getoetst aan de artikelen 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.24 en 3.25 van de Wnb, de artikelen 3.9, 3.10 en 3.25 van het Besluit natuurbescherming (hierna: Bnb), artikel 3.17 van de Regeling natuurbescherming (hierna: de Regeling) en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland Zuid (hierna: de Beleidsregel).

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogelsoorten zijn beschermd op grond van artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

Op grond van artikel 3.1 van de Wnb is het verboden om:

- van nature in Nederland in het wild levende vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn opzettelijk te doden of te vangen (eerste lid);
- van nature in Nederland in het wild levende vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen (vierde lid).

Het verbod uit het vierde lid is niet van toepassing indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort, aldus artikel 3.1, vijfde lid van de Wnb.

Op grond van artikel 3.3, vierde lid, van de Wnb, wordt een ontheffing voor dat verbod slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in de artikelen 3.3, vierde lid onder b, aan de orde is; en
- de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Op grond van artikel 3.2, zesde lid, van de Wnb is het verboden om anders dan voor verkoop, vogels, delen of producten van vogels onder zich te hebben of te vervoeren, tenzij deze vogels overeenkomstig het bepaalde bij of krachtens deze wet zijn gedood of gevangen, onderscheidenlijk verkregen.

Vrijstelling voor vervoer met een dierenambulance

Op grond van artikel 3.17, eerste lid, van de Regeling wordt aan eenieder vrijstelling verleend van de verboden zoals genoemd in artikel 3.1, eerste lid, en 3.2, zesde lid, van de Wnb, voor wat betreft het vervoeren van zieke of gewonde vogels met een dierenambulance. De vrijstelling geldt uitsluitend indien de vogel binnen twaalf uur wordt overgedragen aan personen of instanties die krachtens de Wnb en de Wet dieren gerechtigd zijn uit het wild afkomstige dieren onder zich te hebben voor opvang en verzorging.

Vangmiddelen

In de aanvraag wordt aangegeven dat gebruik zal worden gemaakt van vangnetten. Voor het gebruik daarvan gelden verbodsbepalingen uit de Wnb en Bnb, met de mogelijkheid van een ontheffing. Dat geldt ook voor het buiten bij zich hebben daarvan (indien redelijkerwijs moet worden aangenomen dat die middelen of materialen zullen worden gebruikt voor het doden of vangen van dieren). Dit wordt onder het kopje 'Beoordeling en aanwijzing middelen' nader uitgewerkt.

Beoordeling

Aanvraag

Rijkswaterstaat vraagt ontheffing voor het uitvoeren van de Samenwerkingsregeling Besmeurde Vogels 2.0 (hierna: SBV) met gebruikmaking van een 'Tijdelijke Opvang voor Vogels' (hierna: TOV). Zoals hoofdstuk 1, deel I van het SBV schetst, leven langs de Noordzeekust, in de Waddenzee en in de Zeeuwse Delta miljoenen zee- en kustvogels. Hoewel de scheepvaart veiliger is geworden, kunnen incidenten met olievervuiling niet geheel worden voorkomen. Het kan voorkomen dat door dergelijke incidenten grote aantallen vogels getroffen worden en door toedoen daarvan niet meer zelfstandig kunnen leven en opgevangen moeten worden. In eerste instantie zal de opvang dan gedaan worden door gespecialiseerde opvangcentra in de kustregio's. Bij een grote ramp kan het echter voorkomen dat deze opvangcentra over onvoldoende capaciteit beschikken om de getroffen vogels te behandelen. In deze gevallen kan worden opgeschaald naar een TOV. In zo'n situatie worden de dieren net als bij een regulier opvangcentrum verzorgd, waarbij het streven is de dieren zo spoedig mogelijk naar de natuur te laten terugkeren. Enkel bij uitzondering worden dieren met een te lage overlevingskans geëuthanaseerd.

De ontheffing wordt gevraagd voor een looptijd van vijf jaar.

Sinds inwerkingtreding van de Wnb per 1 januari 2017 zijn gedeputeerde staten van de provincies bevoegd om ontheffing te verlenen. Rijkswaterstaat heeft aan de Provincie Zuid-Holland gevraagd om een gezamenlijk besluit te coördineren met instemming van de overige vier kustprovincies waarbinnen de handelingen worden uitgevoerd. TOV wordt namelijk voorbereid in Rijswijk in Zuid-Holland van daaruit zal TOV ook gecoördineerd worden in geval van een daadwerkelijk incident. De provincies Noord-Holland, Zeeland en Groningen hebben ingestemd. De andere, provincie Friesland niet (zie hiervoor onder het kopje 'Bevoegd gezag en instemming'). Daarom hebben wij de ontheffing geweigerd voor de handelingen die op het grondgebied van die provincie plaatsvinden.

Voor het onder zich hebben of vervoeren van vogels is op grond van het bepaalde in artikel 3.2, zesde lid, van de Wnb geen ontheffing nodig, indien de vogels aantoonbaar zijn gedood of gevangen, onderscheidenlijk verkregen overeenkomstig het bepaalde bij of krachtens de Wnb. Nu wij een ontheffing verlenen voor het doden en vangen van vogels, is de gevraagde (deel)ontheffing voor het onder zich hebben en vervoer van deze vogels niet nodig en zullen we dat deel van de aanvraag weigeren.

Overtreding verbodsbepaling(en)

Voor de uitvoering van alle taken, zowel binnen als buiten het TOV zijn draai- en handboeken opgesteld. Hiermee kan worden gegarandeerd dat de vogels een zo optimaal mogelijke behandeling krijgen, passend bij de situatie. Om zo effectief mogelijk te werk te gaan, werkt Rijkswaterstaat samen met veiligheidsregio's, provincies, gemeenten,

waterschappen, terreinbeheerders en ngo's, welke hebben bijgedragen aan het opgestelde SBV 2.0. Deze uitvoering omvat de volgende taken:

- het vangen van, met olie besmeurde, vogels van stranden, oevers en uit natuurgebieden aan de kust;
- het verzamelen en transporteren van, met olie besmeurde, vogels naar de TOV;
- het opvangen en verzorgen van, met olie besmeurde, vogels in de TOV;
- het uitzetten van gerevalideerde vogels; en
- het euthanaseren van vogels die geen uitzicht hebben op herstel om zo dierenleed te beperken.

Bij het uitvoeren van bovengenoemde taken worden er verbodsbepalingen, zoals bedoeld in de artikelen 3.1, eerste en vierde lid, artikel 3.2, zesde lid, artikel 3.4, eerste lid en artikel 3.24, tweede lid, van de Wnb overtreden.

Terugplaatsen van dieren

De levensvatbare vogels zullen, na hun verzorging en revalidatie, weer in de vrije natuur teruggeplaatst worden. Bij voorkeur worden de herstelde dieren op, of zo dicht mogelijk bij, de oorspronkelijke vindplaats teruggezet. Indien vogels voldoende hersteld zijn kunnen de exemplaren zich opnieuw verspreiden. Hiermee wordt de natuurlijke populatiedichtheid zo goed mogelijk hersteld. Daarbij wordt vooraf bepaald of oorspronkelijke vindplaats (nog) wel voldoende veilig is voor de dieren. In het geval dat de oorspronkelijke vindplaats niet voldoende geschikt is voor het terugplaatsen in de natuur worden dieren - mits de biotoop voldoende geschikt is - bij voorkeur teruggezet op een locatie waar een bestaande populatie bekend is.

Voor de goede orde wijzen we erop dat dit terugplaatsen is anders is dan uitzetten, zoals bedoeld en verboden in artikel 3.34, eerste lid, van de Wnb.

Beleidsregel

In de Beleidsregel is opgenomen dat aan een ontheffing als voorschrift wordt verbonden de verplichting om te handelen overeenkomstig het Protocol opvang diersoorten, dat is opgenomen in de bijlage bij de beleidsregel. Wij hebben deze verplichting in voorschrift 1 opgenomen. De opvanginrichting dient te voldoen aan het Protocol opvang diersoorten en dient te beschikken over een register zoals bedoeld in artikel 35 van genoemd Protocol. Binnen de opvanginrichting dient te worden gewerkt door en met vakbekwame diervverzorgers, dierenartsen en vrijwilligers.

Staat van instandhouding

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de uitvoeren van de werkzaamheden conform het Protocol niet leidt tot verslechtering van de instandhouding van de getroffen vogelsoorten. De betreffende dieren zijn in de problemen geraakt en worden opgevangen om zo snel weer vrij te laten in de natuur. Indien het nodig is een dier uit zijn lijden te verlossen, heeft dat als zodanig geen invloed op de lokale/landelijke staat van instandhouding van de soort omdat het betreffende exemplaar toch al binnen afzienbare tijd dood zal gaan – zij het langzamer en met meer pijn.

Belangenonderbouwing

De ontheffing is aangevraagd op grond van de volgende belangen, genoemd onder artikel 3.3, vierde lid, aanhef en onder b, van de Wnb.

- 'in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid';
- 'ter bescherming van flora of fauna';
- 'voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt'; en
- 'om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan'.

In het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid

Eén van de doelstellingen van de SBV is zorgen voor een optimale afstemming tijdens het opruimen van olie op zee, kust en oever. Een betere afstemming kan zorgen voor het sneller en effectiever opruimen van in het oppervlaktewater gelekte olie. Dit is niet alleen voordelig voor de natuur, maar zorgt ook voor een schoner milieu voor de mens. Op deze manier kan de olie voor een zo groot mogelijk deel worden verwijderd uit het milieu en komen mens en die niet meer in aanraking met de schadelijke stoffen. Deze ontheffing maakt het mogelijk besmeurde vogels te helpen en zo nodig af te voeren, waardoor de gevolgen van het betreffende incident beperkt worden waar het de verspreiding betreft van met olie besmeurde kadavers. Een grote hoeveelheid kadavers in het (zwem)water en langs de kustlijn kan onder meer voor zwemmers en wandelaars een gevaar vormen. Deze aanpak komt dus ook ten goede aan de volksgezondheid en openbare veiligheid.

Ter bescherming van flora en fauna

De ontheffing is bedoeld om het opvangen en revalideren van veel getroffen vogels mogelijk te maken. Door de gekozen aanpak en het volgen van internationale protocollen kunnen vogels snel en effectief worden verzameld en afgevoerd naar professionele centra en zodra de vogels daar aankomen kunnen ze professioneel mogelijk worden geholpen. Hiermee wordt het leed voor alle getroffen vogels beperkt gehouden, daarnaast worden de vogels met een slechte conditie eerder uit hun lijden verlost. Naast dit alles is er door de gecombineerde kennis een betere voorspelling te maken over de aantallen en soorten getroffen vogels. Hiermee kan een goede inschatting worden gemaakt van de schaal van een ramp en kan wellicht erger worden voorkomen. Hiermee is de ontheffing in het belang van de bescherming van flora en fauna.

Voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor daarmee samenhangende teelt

Tijdens een grootschalige operatie werken veel partijen samen aan het herstel van de getroffen vogels, waarmee veel kennis wordt gebundeld. Daarnaast worden bij een grootschalige actie veel gegevens verzameld over getroffen vogels en de effecten van olie op de gezondheid van deze vogels. Hiermee worden gegevens verzameld over het ruimtegebruik van de getroffen vogels, kan een inschatting worden gemaakt van de totale aantallen vogels en de dode vogels kunnen worden onderzocht om meer te weten te komen over de herkomst, het geslacht en de leeftijd van de vogels. Dit komt allemaal ten goede aan het voortbestaan van soorten, derhalve is de ontheffing in het belang van onderzoek en onderwijs.

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat de genoemde belangen 'volksgezondheid of de openbare veiligheid', 'onderzoek en onderwijs' en 'de bescherming van flora of fauna' voldoende onderbouwd zijn om de negatieve effecten op vogels, die als gevolg van de uitvoering van de activiteit optreden, te rechtvaardigen.

Het belang 'om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan' is bij de aanvraag niet nader onderbouwd en is derhalve buiten beschouwing gelaten bij de besluitvorming.

Geen andere bevredigende oplossing

De werkzaamheden zijn erop gericht vogels, die zijn getroffen door een ramp, op te vangen, te verzorgen en te revalideren, met het uiteindelijke doel de juiste structurele oplossing (zoals genoemd in artikel 22 van de Protocol opvang diersoorten) voor het dier te kiezen. Zonder behandeling zal een groot deel van de getroffen dieren niet overleven. Zonder toepassing van het TOV kunnen minder vogels worden behandeld in de gespecialiseerde opvangcentra, dit kan resulteren in een langere lijdensweg voor vogels en meer slachtoffers. De TOV is mobiel en een locatie wordt zorgvuldig gekozen, waarmee onnodig lijden van vogels zo veel mogelijk voorkomen kan worden.

Gelet op bovenstaande zijn wij van mening dat voldoende aannemelijk is gemaakt dat redelijkerwijs geen andere bevredigende oplossingen voorhanden zijn.

Beoordeling en aanwijzing middelen

In de aanvraag wordt aangegeven dat gebruik zal worden gemaakt van vangnetten. Het *gebruik* van vangnetten - genoemd in artikel 3.9, eerste lid, onder f, van het Bnb - is verboden voor het vangen van vogels, op grond van artikel 3.4, eerste lid, onder a, sub 1 juncto artikel 3.1, eerste lid, van de Wnb. Voor het gebruik van dit middel is een ontheffing nodig op grond van het bepaalde in artikel 3.4, tweede lid, juncto artikel 3.3, vierde en vijfde lid, van de Wnb. Daarnaast moet op grond van artikel 3.25, eerste lid, van de Wnb in de ontheffing de middelen worden aangewezen die voor het vangen en doden van vogels worden gebruikt.

Voor het *bij zich hebben* van dergelijke vangnetten is ook een ontheffing nodig. Op grond van artikel 3.24, tweede lid, van de Wnb, is het verboden zich buiten gebouwen te bevinden met bij algemene maatregel van bestuur aangewezen middelen die geschikt zijn voor het doden of vangen van dieren, of met materialen ter onmiddellijke vervaardiging van die middelen, indien redelijkerwijs moet worden aangenomen dat die middelen of materialen zullen worden gebruikt voor het doden of vangen van dieren. Artikel 3.10 van het Bnb regelt welke middelen dit zijn. Op grond van artikel 3.25, vierde lid aanhef en onder a, van de Wnb kan ook voor dat verbod ontheffing worden verleend.

Bij het verlenen van de ontheffing moet rekening worden gehouden met het voorkomen van onnodig lijden bij het vangen van de vogels. Het gaat hier om een opvanginrichting dat vogels vangt, opvangt en verzorgt en er voor zorg draagt dat de vogels zo snel mogelijk weer terug kunnen naar de natuur. Het vangen van de vogels wordt gedaan door de aangewezen personen, die voor het vangen van vogels gebruik maken van een vangnet. Dit hebben wij vastgelegd in voorschrift 2 en 6. Er dienen geen andere middelen te worden gebruikt. Doelstelling bij het vangen is dat dit op een zorgvuldige wijze wordt gedaan, waarbij zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met het onnodig lijden van de vogels. Het gebruik van een vangnet is hierbij het meest geschikte middel en vinden wij doeltreffend, passend, selectief en noodzakelijk voor het doel.

Het vangen van de vogels met een net is nodig voor de bescherming van de inheemse wilde fauna. Een met olie besmeurde vogel moet zo snel mogelijk uit de olie weggehaald worden om verdere negatieve gevolgen voor de gezondheid van het individu te verzachten of voorkomen. Ook wordt daarmee voorkomen dat andere individuen respectievelijk andere diersoorten lijden onder de olievervuiling, door te voeden op de besmeurde exemplaren en daardoor zelf vergiftigd of besmeurd te raken. Hiermee is aangetoond dat een belang is gediend zoals genoemd in artikel 3.3 van de Wnb. Aangezien het hier gaat om het vangen van zieke, gewonde of verweerde vogels ten gevolge van een olie-incident, is het gebruik van een vangnet het meest geschikte middel. Een betere oplossing om het dier te vangen is er niet. Aangezien door deze wijze van vangen bijvangst niet mogelijk is, kan dit middel worden aangemerkt als een selectief middel. Het opnemen van een voorschrift over eventuele bijvangst is derhalve niet nodig. Aan de gunstige staat van instandhouding wordt zo geen afbreuk gedaan, integendeel. De gevangen vogels zijn in de problemen geraakt en worden (op)gevangen om zo snel weer vrij te laten in de natuur.

Wij zijn van mening dat voor het gebruik van een vangnet om vogels te kunnen vangen, geen andere bevredigende oplossing is, dat het belang voor het gebruik hiervan voldoende is aangetoond en dat de staat van instandhouding niet in het geding komt door het gebruik van vangnetten.

Conclusie gebruik vangmiddelen

Vangnetten worden dan ook op grond van artikel 3.25, eerste lid, van de Wnb aangewezen als toegestaan vangmiddel. Gelet op het bovenstaande verlenen wij ontheffing voor de verbodsbepaling van artikel 3.24, tweede lid, van de Wnb in samenhang met artikel 3.10 van het Bnb, om netten buiten gebouwen bij zich te hebben.

Gebruik dodelijke middelen

Ten aanzien van het hierboven omschreven euthanaseren van vogels worden in de aanvraag de eventueel in te zetten geneesmiddelen (respectievelijk de agentia) niet verder gespecificeerd. In het kader van artikel 3.25, eerste lid, van de Wnb bepalen we dat de ter plekke begeleidende dierenartsen naar eigen inschatting kunnen kiezen voor de inzet van (zelf te bepalen) dodelijke medicamenten (respectievelijk agentia).

Samenhangende besluiten

Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van de artikelen 3.3, eerste lid, 3.4, tweede lid, en 3.25, vierde lid, van de Wnb worden verleend. Daarbij mag voor het vangen gebruik worden gemaakt van het vangnet. De gevraagde ontheffing voor het onder zich hebben en vervoeren van de betreffende vogels wordt geweigerd, omdat zoals hierboven toegelicht dat al toegestaan wordt door artikel 3.2, zesde lid, van de Wnb.